

La Disodila de Castellar del Riu

(Treball inédit)

Temps enrera me foren remesos en consulta varis minerals y roques dels voltants de Castellar del Riu (Bergadá), y entre ells cri-daren desseguida la meua atenció uns exemplars de roca d'estructura fullosa, color cendrosa y tacte argilós, que si bè no m'era desconeguda ignorava que existís á Catalunya.

Un lleuger ensaig me demostrá que no anava equivocat y que realment se tractava de la *Disodila* típica.

Cordier va donar aquest nom á un combustible que alguns posen entre 'ls lignits, altres entre la turba y altres entre les roques silines amorfes, car presenta caracters similars á quiscun d'aquets grupus.

El *Lexique Petrographique* (1) la defineix com «varietat de lignit, format de fullets ó membranes primes, facilment separables, elástiques, resistents, color gris-fosch; conté betum, argila, sílice, y passa als esquistes bituminosos.»

La *disodila* de Castellar del Riu presenta tots aquets caràcters, crema ab bastanta facilitat un cop seca, fent una flama viva y molt fina de una olor desagradable, lo qual motivá 'l nom que porta (2) y el que se li ha donat també de *Stercus diavoli*.

Examinada al microscopi no hi he sapigut trobar les fústules de diatomes que contenen altres roques d'aquesta mena, ni tampoch les partícules carbonoses y arrels de plantes entrelaçades, sino que 's presenta com una argila fullosa, de grá finíssim y ben compacta.

Ignorém la relació que aquesta roca te ab les magnés bituminoses y els lignits que tant abunden en aquella comarca, axís com la seua situació geològica precisa, perque no havém visitat la localitat, pero ab tot es de suposar que no es més que un accident de les formacions lignítíferes cretáciques que atravessen tot el Bergadá.

Encar que sols se tracta de una curiositat mineralògica, sens aplicació industrial, la seua raresa y el no haver sigut citada encara en nostre país, fá que tinga importancia el seu descobriment.

N. FONT Y SAGUÉ, *Pbre.*

Barcelona... 1909.

(1) Congrès Geologique International 900. Comptes rendus de la VIII, session, en France. París, 1901.

(2) Del grech: *Dysodés, prudent.*